

MUSIK I MIDDELALDEREN (Ca. 1000- 1500)

Litteraturforslag

Generelt

Otto Andersson: **Nordisk Musikkultur i äldsta Tider**, Nordisk Kultur XXV: Musik och Musikinstrument, red. af Otto Andersson. Stockholm-Oslo-København [1934], s. 3-23, især s. 11-23.

John Bergsagel: **Om middelaldermusik i Danmark og Lidt om musikalsk notation i middelalderen**, Dansk musik i tusind år. Programbog Musica Ficta '99, red. af Eva og Bo Holten. København 1999, s. 11-15 + 16-17

John Bergsagel: III. **Kyrkomusiken: Medeltid och reformation**, Musik i Norden, red. af Greger Andersson. Stockholm 1997, især s. 51-62

John Bergsagel: **Musikk på dronning Margrete 1.s tid, Margrete 1. Nordens Frue og Husbond**. Kalmarunionen 600 år. Essays og Udstillingskatalog, udg. af Nordisk Ministerråd og Nationalmuseet under redaktion af Poul Grønder-Hansen. København 1996, s. 174-177

John Bergsagel: **Music and Musical Instruments, Medieval Scandinavia, an Encyclopedia**, red. af P. Positano. New York 1993, s. 420-23

John Bergsagel: **Anglo-Scandinavian Musical Relations before 1700, Report of the Eleventh Congress of the International Musicological Society, Copenhagen 1972**, vol. 1, red. af Henrik Glahn, Søren Sørensen og Peter Ryom. København 1974, s. 263-71

Angul Hammerich: **Dansk Musikhistorie indtil ca. 1700**. København 1921, s. 32-99 samt for den tidlige periode s. 12-31

John Horton: **Scandinavian Music: A Short History**. London 1963, især s. 18-32

Nils Schiørring: **Musikkens Historie i Danmark**. Bind 1: Fra Oldtiden til 1750. København 1977, især s. 36-80

MUSIK I MIDDELALDEREN (Ca. 1000- 1500)

Litteraturforslag

Religiøs musik

Generelt

John Bergsagel: **The Practice of Cantus Planus Binatim in Scandinavia in the 12th to 16th Centuries**, Le Polifonie Primitiva in Friuli e in Europa. Atti del congresso internazionale, Cividale del Friuli, 22-24 agosto 1980, red. af Cesare Corsi and Pierluigi Petrobelli. Rom 1989, s. 63-82

Johanne Brandt-Nielsen: **Mariaviser**. Herning 1979, s. 9-25

Angul Hammerich: **Dansk Musikhistorie indtil ca. 1700**. København 1921, s. 32-65

Angul Hammerich: **Musik-Mindesmærker fra Middelalderen i Danmark**. København 1912. VI+124 s. Engelsk udgave: *Mediaeval Musical Relics of Denmark*, translated by Margaret W. Hamerik. Leipzig 1912, VI+124 s.

Torben Krogh: **Kirkespil og Mysterier**, Torben Krogh: **Ældre Danske Teater**. En Teaterhistorisk Undersøgelse. København 1940, s. 9-58

Carl-Allan Moberg: **Sveriges, Norges och Danmarks Kyrkomusik**, Nordisk Kultur XXV: Musik och Musikinstrument, red. af Otto Andersson, Stockholm-Oslo-København [1934], s. 24-40

Carl-Allan Moberg: **Kyrkomusiken i Norden - Den »objektiva« musikens tid**, Kyrkomusikens historia. Skriftserien Svenskt Gudstjänstliv 4. Stockholm/Uppsala 1932, s. 389-429, om Danmark især s. 289-402

Janne Risum: **De tidligste teaterformer**, Dansk teater-historie I, red. af Kela Kvam, Janne Risum og Jytte Wiinggaard. København 1992, især s. 16-24, 26-35

Nils Schiørring: **Det 16. og 17. århundredes verdslige danske visesang**. En efterforskning efter det anvendte melodistof kår og veje. 2 vols. København 1950, især s. 3-4, 11-13

Nils Schiørring: **Musikkens Historie i Danmark**. Bind 1: Fra Oldtiden til 1750. København 1977, især s. 38-64 og 81-83

P.D. Steidl: **Vor Frues Sange fra Danmarks Middelalder**. København 1918, s. 8-9, 33-34, 36, 92-96, 104, 110-13, 121-31, 135-42, 144-46, 148, 151-52, 156-57, 159, 162-63, 166-67, 170-77, 184-86

MUSIK I MIDDELALDEREN (Ca. 1000- 1500)

Litteraturforslag

Religiøs musik

Specielle emner

Knud Lavard liturgien

John Bergsagel: **The Practice of Cantus Planus Binatim in Scandinavia in the 12th to 16th Centuries**, Le Polifonie Primitiva in Friuli e in Europa. Atti del congresso internazionale, Cividale del Friuli, 22-24 agosto 1980, red. af Cesare Corsi and Pierluigi Petrobelli. Rom 1989, især s. 71-74

John Bergsagel: **Anglo-Scandinavian Musical Relations before 1700**, Report of the Eleventh Congress of the International Musicological Society, Copenhagen 1972, vol. 1, red. af Henrik Glahn, Søren Sørensen og Peter Ryom. København 1974, især s. 268

John Bergsagel: **Om middelaldermusik i Danmark, Dansk musik i tusind år**. Program-bog Musica Ficta '99, red. af Eva og Bo Holten. København 1999, især s. 12

John Bergsagel: **III. Kyrkomusiken: Medeltid och reformation**, Musik i Norden, red. af Greger Andersson. Stockholm 1997, især s. 57-58

John Bergsagel: **The Offices and Masses of St. Knud Lavard (d. 1131)**, Gregorian Chant and Medieval Music, red. af Audun Dybdahl, Ola Kai Ledang og Nils Holger Petersen. Trondheim 1998, s. 13-28

Augusta Eschricht: »**Ordinale St. Kanuti Ducis et Martyris**«. Officiet ved Knud Lavards Helgenfester, Musik 8/2, 1924, s. 19-23

Angul Hammerich: **Dansk Musikhistorie indtil ca. 1700**. København 1921, s. 47-49

Angul Hammerich: **Musik-Mindesmærker fra Middelalderen i Danmark**. København 1912, især s. 77-102. Engelsk udgave: *Mediæval Musical Relics of Denmark*, translated by Margaret W. Hamerik. Leipzig 1912, især s. 79-102

Jacques Handschin: **Die älteste Dokument für die Pflege der Mehrstimmigkeit in Dänemark**, Acta musicologica 7/2, April-Juni 1935, s. 67-69

Peter Ryom: **Sankt Knud Lavard-liturgien**, Catholica 27, 1970, s. 78-82

Nils Schiørring: **Musikkens Historie i Danmark**. Bind 1: Fra Oldtiden til 1750. København 1977, især s. 51-52, 59, 62

MUSIK I MIDDELALDEREN (Ca. 1000- 1500)

Litteraturforslag

Religiøs musik

Specielle emner

Ludus de Sancto Canuto Duce

Hans Brix: **Ludus de Sancto Canuto Duce**, Analyser og problemer. Undersøgelser i den ældre danske litteratur I. København 1933, s. 57-86 (mest om det sproglige)

Knud Kannik: **Legen om Sanct Knud Hertug** [opførelse i 1925), Musik 9/7, Juli 1925, s. 90-91

Knud Kinzi: »**Julegildet i Roskilde**«. Oprin af »Legen om Sanct Knud Hertug«, fremført som Fespil Sct. Knud Hertugs Dag. 7. Januar 1925, af »Lusores sancti Kanuti ducis« i Sct. Knuds Sal, Stenosgade, København, Musik 9/1, Januar 1925, s. 10

Torben Krogh: **Kirkespil og Mysterier**, Torben Krogh: Ældre Danske Teater. En Teaterhistorisk Undersøgelse. København 1940, især s. 23-48

Janne Risum: **De tidligste teaterformer**, Dansk teater-historie I, red. af Kela Kvam, Janne Risum og Jytte Wiingaard. København 1992, især s. 27-35

Knud den Hellige

John Bergsagel: **Songs for St. Knud the King**, Musik & Forskning 6, 1980, s. 152-66

John Bergsagel: **Anglo-Scandinavian Musical Relations before 1700**, Report of the Eleventh Congress of the International Musicological Society, Copenhagen 1972, vol. 1, red. af Henrik Glahn, Søren Sørensen og Peter Ryom. København 1974, især s. 264, 266-67

John Bergsagel: **Om middelaldermusik i Danmark**, Dansk musik i tusind år. Program-bog Musica Ficta '99, red. af Eva og Bo Holten. København 1999, især s. 11-12

John Bergsagel: III. **Kyrkomusiken: Medeltid och reformation**, Musik i Norden, red. af Greger Andersson. Stockholm 1997, især s. 56-57

MUSIK I MIDDELALDEREN (Ca. 1000- 1500)

Litteraturforslag

Religiøs musik

Specielle emner

Magnushymnen

Otto Andersson: **Nordisk Musikkultur i äldsta Tider**, Nordisk Kultur XXV: Musik och Musikinstrument, red. af Otto Andersson. Stockholm-Oslo-København [1934], s. 3-23, især s. 20-22

John Bergsagel: **The Practice of Cantus Planus Binatim in Scandinavia in the 12th to 16th Centuries**, Le Polifonie Primitive in Friuli e in Europa. Atti del congresso internazionale, Cividale del Friuli, 22-24 agosto 1980, red. af Cesare Corsi and Pierluigi Petrobelli. Rom 1989, især s. 66-68

John Bergsagel: **Anglo-Scandinavian Musical Relations before 1700**, Report of the Eleventh Congress of the International Musicological Society, Copenhagen 1972, vol. 1, red. af Henrik Glahn, Søren Sørensen og Peter Ryom. København 1974, især s. 268

John Bergsagel: III. Kyrkomusiken: **Medeltid och reformation, - Musik i Norden**, red. af Greger Andersson. Stockholm 1997, især s. 59-60

Angul Hammerich: **Dansk Musikhistorie indtil ca. 1700**. København 1921, s. 29-31 Oluf Kolsrud og Georg Reiss: "Tvo Norrøne Latinske Kvæde med Melodiar", Skrifter utgit av Videnskapsselskapet i Kristiania 1912 II. Historisk-Filosofisk Klasse, nr. 5. Oslo 1913, 88 s. + 9 plancher, heraf især s. 17-26, 38-41, 71-79 samt planche 2 (fransk resumé)

Johanne Brandt-Nielsen: Mariaviser. Herning 1979, s. 15-21

MUSIK I MIDDELALDEREN (Ca. 1000- 1500)

Litteraturforslag

Religiøs musik

Specielle emner

"Klosterbogen", Manuskriptet AM 76, 8°

John Bergsagel: **Nicolai solempnia - Another Polyphonic Benedicamus domino Trope in a Danish Source**, Festskrift Søren Sørensen 1920 * 29. septem-ber * 1990, red. af Finn Egeland Hansen, Arthur Ilfeldt, Steen Pade og Christian Thodberg. København 1990, s. 1-17

John Bergsagel: **The Practice of Cantus Planus Binatim in Scandinavia in the 12th to 16th Centuries**, Le Polifonie Primitiva in Friuli e in Europa. Atti del congresso internazionale, Cividale del Friuli, 22-24 agosto 1980, red. af Cesare Corsi and Pierluigi Petrobelli. Rom 1989, især s. 69-70 og 79-82

John Bergsagel og Niels Martin Jensen: **A Reconsideration of the Manuscript Copenhagen A.M. 76, 8°**, Festskrift Henrik Glahn, red. af Mette Müller. København 1979, s. 19-33

John Bergsagel: **Om middelaldermusik i Danmark, Dansk musik i tusind år**. Program-bog Musica Ficta '99, red. af Eva og Bo Holten. København 1999, især s. 13-14

John Bergsagel: III. Kyrkomusiken: **Medeltid och reformation, Musik i Norden**, red. af Greger Andersson. Stockholm 1997, især s. 61-62

Johanne Brandt-Nielsen: **Mariaviser**. Herning 1979, s. 15-21

Angul Hammerich: **Dansk Musikhistorie indtil ca. 1700**. København 1921, s. 60-63

Angul Hammerich: **Musik-Mindesmærker fra Middelalderen i Danmark**, København 1912, især s. 103-07. Engelsk udgave: *Medieval Musical Relics of Denmark*, translated by Margaret W. Hamerik. Leipzig 1912, især s. 103-107

Sigurd Kroon (red.): **A Danish Teacher's Manual of the Mid-fifteenth Century** (Cod. AM 76 8°). Vol. 1: Transcription and Facsimile. Skrifter utgivna av Vetenskaps-societeten i Lund 85. Lund 1993. Musikken redigeret af John Bergsagel og Niels Martin Jensen, især s. XIV-XV samt mange steder i bogen.

Marius Kristensen (red.): **En Klosterbog fra Middelalderens Slutning** (AM 76,8°). Udgivet for Samfund til Udgivelse af gammel nordisk Litteratur. København 1933. Musikken udgivet af Erik Abrahamsen. Især s. XX-XXVII og XXXIII-XXXVI samt transskriptioner mange steder i bogen.

Nils Schiørring: **Flerstemmighed i dansk middelalder**, Festskrift Jens Peter Larsen 1902 14 VI 1972, red. af Nils Schiørring, Henrik Glahn og Carsten E. Hatting. København 1972, s. 11-27

P.D. Steidl: **Vor Frues Sange fra Danmarks Middelalder**. København 1918, s. 9-20

MUSIK I MIDDELALDEREN (Ca. 1000- 1500)

Litteraturforslag

Religiøs musik

Specielle emner

Indspilninger

Gregoriana Denmark: **Plainsong from the time of Bishop Absalon (1128-1201)**. Performers: Absalon Six. Classico ClassCD 131. 1996. Med informativt teksthæfte. Messe Knud Lavard 7. januar 1170 og 25. juni 1170, sekvenser: "Missus Gabriel de Celis", "Gaude Maria Templum" og "Ab Arce Siderea", hymne: "Gaudet Mater Ecclesia".

Vokalkvartettet 4 mand høj: **Munkesang & bægerklang**. SRCD 2001. 1991. Knud Lavard Hymne: "Gaudet Mater Ecclesia" og Mariavise fra AM 76, 8°: "Mit hjerte brænder hed som bål".

MUSIK I MIDDELALDEREN (Ca. 1000- 1500)

Litteraturforslag

Verdslig musik

Generelt

Angul Hammerich: **Dansk Musikhistorie indtil ca. 1700**. København 1921, s. 69-99

Ole Kongsted: **E Turri Tibiis Canere'. Træk af tårnblæsningens historie** Festskrift Johannes Simons 1924 * 4. februar * 1974. Privattræk. København 1974, s. 155-179, især s. 166-69

Hakon Grüner Nielsen: **Folkemusik i Danmark**, Nordisk Kultur XXV: Musik och Musikinstrument, red. af Otto Andersson. Stockholm-Oslo-København [1934], s. 81-97, især s. 81-86

Janne Risum: **De tidligste teaterformer**, Dansk teater-historie I, red. af Kela Kvam, Janne Risum og Jytte Wiingaard. København 1992, især s. 24-25, 36-38

Nils Schiørring: **Det 16. og 17. århundredes verdslige danske visesang**. En efterforskning efter det anvendte melodistof kår og veje. 2 vols. København 1950, især s. 1-3, 4-10, 13-14 og 50-61

Nils Schiørring: **Musikkens Historie i Danmark**. Bind 1: Fra Oldtiden til 1750. København 1977, især s. 65-73, 116-124

Specielle emner

Carmen Vernale (Morten Børup)

Angul Hammerich: **Dansk Musikhistorie indtil ca. 1700**. København 1921, s. 63-65

Angul Hammerich: **Musik-Mindesmærker fra Middelalderen i Danmark**, København 1912, især s. 108-14. Engelsk udgave: *Mediæval Musical Relics of Denmark*, translated by Margaret W. Hamerik. Leipzig 1912, især s. 108-14

Drømte mig en drøm

Angul Hammerich: **Dansk Musikhistorie indtil ca. 1700**. København 1921, s. 79-87

MUSIK I MIDDELALDEREN (Ca. 1000- 1500)

Litteraturforslag

Skolemusik

Bengt Johnsson: **Den danske skolemusiks historie indtil 1739**. Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning 284. København 1973, s. 16-24

Bjørn Kornerup: **Ribe Katedralskoles Historie**. Studier over 800 Aars dansk Skolehistorie I (1145-1660). København 1947, s. 21, 26, 30-33, 40, 66 68, 72, 134, 141

Janne Risum: **De tidligste teaterformer, Dansk teater-historie I**, red. af Kela Kvam, Janne Risum og Jytte Wiingard. København 1992, især s. 38-39

Nils Schiørring: **Det 16. og 17. århundredes verdslige danske visesang**. En efterforskning efter det anvendte melodistof kår og veje. 2 vols. København 1950, især s. 298-ca. 304 og ca. 313-17

Nils Schiørring: **Musikkens Historie i Danmark**. Bind 1: Fra Oldtiden til 1750. København 1977, især s. 219-220

Folkeviser

Angul Hammerich: **Dansk Musikhistorie indtil ca. 1700**. København 1921, s. 76-79, 87-99

Nils Schiørring: **Musikkens Historie i Danmark**. Bind 1: Fra Oldtiden til 1750. København 1977, især s. 228-236

MUSIK I MIDDELALDEREN (Ca. 1000- 1500)

Litteraturforslag

Musikinstrumenter

Michael Andersen: **Middelalderlige musikinstrumenter fra Roskildes undergrund**, Musik i Roskilde - fra jødeharpe til festival. (Historisk årbog fra Roskilde amt 1996/97), udgivet af Historisk Samfund for Roskilde Amt, s. 3-12

Susanne Andersen m.fl.: Fugholm. **En udgravning i middelalderens Horsens**, Østjysk Hjemstavn 41, 1976, s. 107-119, om mundharpen især s. 114-15

Christine Brade: **Die mittelalterlichen Kernspaltflöten Mittel- und Nordeuropas**. Ein Beitrag zur Überlieferung prähistorischer und zur Typologie mittelalterlicher Kernspaltflöten (Göttinger Schriften zur Vor- und Frühgeschichte 14). Neumünster 1975, især om dansk område s. 48-49 samt s. 73-77

Frederick Crane: **Extant Medieval Musical Instruments: A Provisional Catalogue by Types** Iowa City 1972, især s. 13, 23, 27, 33, 34, 37, 51, 56, 61

Angul Hammerich: **Dansk Musikhistorie indtil ca. 1700**. København 1921, s. 55-60, 66-69

C.F.Hennerberg: **Orglar i Norden under Medeltiden**, Nordisk Kultur XXV: Musik och Musikinstrument, red. af Otto Andersson. Stockholm-Oslo-København [1934], s. 70-80 (kun ganske lidt dansk stof)

Gjermund Kolltveit: **Munnharpas tidlige historie i Skandinavia**. En studie i et arkeologisk materiale. Norsk Folkemusikkklags Skrifter 9/1995. Oslo 1996, især s. 42-47

Niels-Knud Liebgott: **Afstøbninger af pilgrimstegn på danske middelalderlige kirkeklokker**, Aarbøger for nordisk oldkyndighed og historie 1971. Udgivne af det Kongelige nordiske oldskrift-selskab. København 1972, s. 195-240 (med tysk resumé)

Margrete 1. Nordens Frue og Husbond. Kalmarunionen 600 år. Essays og Udstillingskatalog. Udg. af Nordisk Ministerråd og Nationalmuseet under redaktion af Poul Grønder-Hansen. København 1996, s. 356 (bordklokke af bronzemalm)

Hortense Panum: Middelalderens Musikinstrumenter (for en Del endnu bevarede som Folkeinstrumenter), Nordisk Kultur XXV: Musik och Musikinstrument, red. af Otto Andersson. Stockholm-Oslo-København [1934], s. 50-69

Nils Schiørring: **Musikkens Historie i Danmark**. Bind 1: Fra Oldtiden til 1750. København 1977, især s. 56-57, 73-80

Sigvard Skov: **En mundgige fundet i Kolding**, Vejle Amts Aarbog 1957, s. 25-28

F. Uldall: **Danmarks middelalderlige Kirkeklokker**. København 1906. 327 s. 2. udgave, Højbjerg 1982 med efterskrift af Jens Velle: Arkitekt F. Uldall og middelalderens klokker. 14 s. (med tysk indledning)

MUSIK I MIDDELALDEREN (Ca. 1000- 1500)

Litteraturforslag

Musikinstrumenter

Indspilninger

Harpa. Medvirkende: Aurora Borealis. Grappa Musikkforlag GRCD 4132. Eksempler på rekonstruerede instrumenter, der spiller middelalderlige ballader fra Norden.

Ikonografi

Generelt

Dorthe Falcon Møller: **Klang på kalk - musiksymbolik i dansk kalkmaleri.** København 1996, 192 s.

Dorthe Falcon Møller: **Folk Music Instruments in Danish Iconographic Sources**, Studia instrumentorum musicae popularis: Bericht über die 4. Internationale Arbeitstagung der Study Group on Folk Musical Instruments des International Folk Music Council in Balatonalmáli 1973, red. af Erich Stockmann. Stockholm 1976, især s. 73-75

Dorthe Falcon Møller: **De ældstes Lovsang - Nyfundne romanske kalkmalerier i Fraugde II**, ICO - Den iconographiske Post 1976/4, s. 31-38

Dorthe Falcon Møller: **Hvad spillede hyrderne på marken?**, Den iconographiske post 4/5 1972, s. 20-28

Nils Schiørring: **Musikkens Historie i Danmark.** Bind 1: Fra Oldtiden til 1750. København 1977, især s. 77-80

Specielle emner

Dansefrisen i Ørslev

Mads-Bjørn Jørgensen: **Dansefrisen i Ørslev Kirke**, Årbog for Historisk Samfund for Sorø Amt 60. Sorø 1973, s. 98-110

Dorthe Falcon Møller: **Klang på kalk - musiksymbolik i dansk kalkmaleri.** København 1996, især s. 110-115 og 40-42

Helligtrekongerskapellet i Roskilde Domkirke

Dorthe Falcon Møller: **Musiksymbolik på kryds og tværs**, ICO - Den iconographiske Post 1977/3-4, s. 31-37

De to rytterformede akvamaniler (vandkander)

Harald Langberg: **To ryttere fra Vigsø** Nationalmuseet. København 1/1974 og 2/1980, især s. 12-15

Margrete 1. Nordens Frue og Husbond. Kalmarunionen 600 år. Essays og Udstillingskatalog. Udg. af Nordisk Ministerråd og Nationalmuseet under redaktion af Poul Grønder-Hansen. København 1996, s. 352